GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna zlp. 12. | **N^ER 280.** | *Pojedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.*

ŚRODA DNIA 16 LISTOPADA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosfi	UWAGI.
7	27 2, 638	— 1. 1	— 6,8	połud. słaby	chmury	
15. 12	„ 1, 649	+ 3. 8	— 3,3	Półn. ws mocny	Pochmurno	
3	„ 0, 949	+ 2 9	— 4.6	„ sredni	„ „	
9	„ 0, 403	+ 1. 2	— 5,3	„ słaby	chmury	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Warszawa 9 *Listopada.* — Nayiaśnieyszy Pan chcąc nagrodzić znakomite zasługi JW. jenerała jazdy hrabiego Witt gubernatora miasta stołecznego Warszawy równie iak świetne czyny, któremi się ostatniey woyny odznaczył, raczył go ozdobić orderem S. Jerzego 2giey klassy. Nieco dawniey Cesarz Jegomość zaszczycił tegoż JW. gubernatora powtórnym darem pałaszem z osadą brylantową i napisem rossyyskim *Za waleczność.*

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król raczył byłego viceprezydenta miasta stołecznego Warszawy Lubowidzkiego mianować radzcą stanu nadzwyczaynym, i ozdobić go orderem S. Anny 1szey klassy.

Jenerał jazdy Rüdiger wyiechał w Krakowskie.

Dnia wczorayszego przybyli do Warszawy Piwnicki Stanisław radzca stanu prezes z Kalisza, Kaysarow jenerał z Zamościa, Niepokoyczycki naczelnik banku z Odessy, Korff jenerał woysk ces. rossyyskich z Siedlec.

Z woiewództwa Kaliskiego doszły nas następuiące wiadomości: okolice nasze teraz dopiero uczuwaią okropne skutki woyny.— Wiele włości iest spustoszonych. — Woysko stoiące na pograniczu Prus zostaie w nayleps zem porozumieniu z naszemi obywatelami Częstokroć officerowie z garnizonu Ostrowa' niem eckiego i innych mieysc przybywaią do Kalisza.

Gazety angielskie donoszą, że Julian Niemcewicz znayduie się teraz w Londynie i został mianowany członkiem towarzystwa literackiego.

Według kursu wczoray ogłoszonego, dukaty hol: nowe przedaią po zł. 19 gr. 27; kupuią po zł. 19 gr. 20. Assygnaty rossyyskie przedaią po zł. 180, kupuią po 170. Listy zastawne przadaią po zł. 91.

Listy zastawne polskie spadły za granicą o 1/4 od sta. Obligacye udziałowe podniosły się na złp. 355 gr. 15 za sztukę.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Petersburg 22 *Października.* — Stósownie do Naywyższego ukazu z d. 21 Grudnia 1830

r. nałożone zostały 31 Sierpnia b. r. w Gubernii Kijowskiey aresztа: na 63 dusz wdowy Zuzanny Bentkowskiey w części przypaść maiącey na iey syna Ludwika Bentkowskiego, za znaydowanie się iego w Królestwie Polskiem; na 104 dusz był go Pułkownika woysk Polskich Hr. Stanisława Dunina Wąsowicza, z tegoż powodu; na 138 dusz Józefa i Eleonory Zabokryckich, znayduiących się tamże z całą rodziną, i z tegoż powodu na 592 dusz Hr. Tateusza Ostrowskiego, oraz na 49 dusz Jana Jurowicza w części spaść maiącey na syna iego Antoniego Jurewicza. — 4 Września w Gubernii Podolskiey, na 10,852 dusz Xięcia Adama Czartoryskiego, na 185 dusz Elżbiety Tyrawskiey; na 2701 dusz Xiężny Maryi Wirtemberskiey; na 243 dusz Izydora Szachnowskiego, i na wszelki maiątek iakiby gdziekolwiek się okaErazma Dobrolskiego, z powodu znaydowania się ich wszystkich w Królestwie Polskiem.

Londyn 31 *Października.* — Dwór znayduie się w Brigthon.

Podług dziennika *Albion* rozchodzi się wieść, że 60 do 70 naystarszych synów parowskich powołanych zostanie do wyższey izby dla poparcia sprawy reformy.

Posłowie i pełnomocnicy 5ciu mocarstw zgromadzili się znowu d. 28 b. m. wydziale spraw zagranicznych na konferencyą, która przeszło godzinę trwała.

Ministrowskie pisma obstéią przy swem doniesieniu, iż flotta pod komodorem Warren albo iuż odpłynęła z Dunow na Skaldę, albo niebawnie odpłynie. *Morning Herald* dodaie tymczasem do tych doniesień, że nie poymuie, coby angielska flotta na Skaldzie zrobić mogła; bo ieżeli trzeba będzie przymusić Holandyą do przyięcia traktatu pokoiu, tedy wypadnie użyć do tego woysk francuzkich.

W iednem z pism tuteyszych czytamy: "Czy mimo tu doświadczenie nowo wynalezioney broni, która w sztuce woienney stać się może nową epoką. Jest ona bez zaprzeczenia naymorderczeyszą bronią, iaką kiedy rządowi proponowano. Jey nadzwyczayna prostość i łatwość, z iaką może być chędożona, i cudowna siła czynią ią do każdey woyny zdatną. Broń ta składa się naprzód z pistoletu dla iazdy, do obrony wyłomu lub właženia na mur; w iedney minucie może być 10 razy naładowany i wystrzelony; za każdym wystrzałem wypuszcza 12 kul, które w horyzontelney od siebie linii 45 do 50 łokci lecą. Jeden człowiek może zatem w iedney minucie 120 a 100 ludzi w tymże czasie 12,000 kul wyrzucić, które maią taki sam skutek iak poiedyncza z zwyczaynego pistoletu; powtóre z karabinu, który równie szybko iak pistolet iest ładowany, ale zamiast 12 kul wystrzela 16; broń ta dogodną bardzo iest przy właženiu na mury. Sławny fabrykant broni Pan Wilkison kierował doświadczeniami, które przewyższyły oczekiwanie. Wynalazek ten rozciągniony także być ma do dział.,,

Roziątrzenie przeciw biskupom, którzy przeciw bilowi reformy głosowali iest wielkie i codziennie ieszcze wzrasta. Bóg wie, co ztąd wyniknie, bo nietylko pospólstwo, ale i średnie klassy ludu powstaią przeciw biskupom i grożą im niebezpieczeństwem.

Z Nowegojorku donoszą pod dniem 9 października, że sędzia tego miasta nie usłuchał rozkazu gubernatora prowincyi względem wydania złodzieia kleynotów xiężny Oranii Carrara, ponieważ oszukał cło w wprowadzeniu tych kleynotów do kraiów ziednoczonych stanów.

Z Mexyku piszą pod dniem 10 sierpnia, że traktat między Mexykiem i ziednoczonemi stanami północney Ameryki, przeszedł nakoniec przez senat i będzie wkrótce do zatwierdzenia do Wasingtonu przesłany.

Dziennik *Times* zawiera co następuie o Grecyi: "Sprawy Grecyi doszły do tego stopnia nieładu i zamieszania, że koniecznie potrza-

bnem iest niezwłoczne wdanie się opiekuńczych mocarstw, i sprawa ta stanie się drugą częścią dopiero nkończonych trudnych oznaczeń względem B lgii przez konferencyą londyńską. Po tymczasowym rządzie greckim w ostatnich 3 latach niemożna było spodziewać się iak tylko niepokoiu, buntu i anarchii. Podobne urządzenie w każdym innym kraiu musiałoby takiż zrządzić wypadek; cóż dopiero w Grecyi, gdzie podostatkiem iest żywiołow do zaburzeń i nieładu. N gdy Grecya nieposiadała regularnego rządu, i gdy powstała przeciw pałaszowi tureckiemu, burzliwi kapitanowie, ktorzy się zawsze z sobą kłócili, pewnie się niepoiednal, choci ż wspólny nieprzyiaciel groził wszystkich zgnieceniem i skoro niebezpieczeństwo minęło ponowili swe waśnie. Tęgi tylko i odważny rząd po ustąpieniu Turków i odrzuceniu korony przez Xcia Leopolda mógł w Grecyi przywrócić porządek. Brudni Grecy, odstraszyli tego Xięcia przesadnemi wystawieniami trudności i niebezpieczeństw, które go napotkaią od przyięcia korony. Barbarzyńscy kapitanowie i zepsuci prymaci, którzy pragnęli europeyskiego Xcia, któryby posiadał dosyć pieniędzy do płacenia ich usług, niemogli być przez współobywatela bez zasiłków pieniężnych i obcego woyska do posłuszeństwa przywiedzionemi. Gdy zaś zasiłki pieniężne mocarstw zaprzestały wpływać do skarbu greckiego, i prezydent wyczerpał mierny swóy maiątek, nazwali go tyranem i zarzucali: że zaniedbał konstytucyą, ktora nigdy niebyła w exekucyi, a zatem, że niema prawa żądać od nich posłuszeństwa. Kapitan Mainy zbuntował się, a mieszkańcy wysp, osobliwie Hydry, sprzysięgli się na odzyskanie swey niepodległości; iedna fregata i morski arsenał w P ros były prawie iedyną siłą rządu, którą Miaulis, uchodzący dla niey za patryotę, postanowił opanować i spalić. Otoż i powszechna anarchia, ktorą obecność 3ch prezydentów proteguiących Grecyą mocarstw i 3 ich eskadry bardziey ieszcze powiększyły. Admirał rossyyski uderzył na powstańców wspieraiąc prezydenta. Dowódcy obu innych eskader nie napastowali nikogo i starali się zapobiedz krokom nieprzyiacielskim. Niemamy tu dosyć mieysca do przywiedzenia dowodów względem zaszłych tam zdarzeń; ale nie możemy zakończyć tego artykułu bez zalecenia konferencyi konieczności prędkiego zagodzenia rzeczy i wyznaczenia na tron grecki Xcia odważnego umysłu.,,

Madryt 20 *Października.* — Podług wczorayszego buletynu polepsza się zdrowie króla, chociaż ieszcze nie opuszcza łóżka.

Wyrokiem krolewskim kadyxki mieszczanin Fryderyk Siebert, na wynaleziony instrument do łatwego i niezawodnego rozpoznania prawdziwego złota i srebra od fałszywego na 10 lat przywiley otrzymał.

Dziś została giełda tuteysza otwarzona.

Podług zachodzących do 15 b. m. z Lizbony doniesień, grassuie w Portugalii przez powietrze udzielaiąca się choroba podobna do febry. Przy wielkiem ubostwie uboższych klass ludzi i braku dobrych lekarzy, gdyż nayzdatnieysi uszli z kraiu do Anglii i Francyi, panuie wielki pomór.

Rejencya na Terceirze oznaymić kazała: 1) że wszystkie portugalskie okręty maią bydź zabierane i za dobrą zdobycz uznawane, i 2) że żegluiące pod banderą portugalską handlowe statki maią także bydź zabierane; z radością iednak, iż te tylko z ostatnich, ktore się bronić będą, uznane bydź maią za dobrą zdobycz, poddaiące się zaś dobrowolnie, stracą tylko na czasie, że ładunki zawieść muszą do składu rządowego w Angr . Jak zapewniaią, zapał dla Donna Maryi na wyspach Azorskich iest nadzwyczay wielki: młodzi ludzia zaciągaią się iako ochotnicy do liniowego woyska, a st. cy od 45 do 60 lat stanowią milicyą.

Turyn 27 *Października.* — Przybyli tu były dey Algieru Hussein, embassador angielski przy wysokiey Porcie Pan Robert Gordon i kawaler de Souza, poseł brazyliyski w Neapolu.

Stambuł 10 *Października.* — Od 25 z. m. spokoyność w naszem mieście nie była niczem daley przerwana, chociaż biegaiące wieści o niepomyślnych działaniach wielkiego wezyra przeciw Bośniakom i baszy Skutaryi w rzemieślniczey klassie ludzi wielkie nieukontentowanie sprawiły, które powiększyło ieszcze puszczenie w obieg o 25 od sta podleyszcy monety oddawney, spodziewamy się iednak, że gdy tuteysza osada znacznie zwiększoną została, iż spokoyność nadal iest zapewnioną. — Sułtan nie daie się wszelako niczem odwieść od popierania dalszych planów swey reformy, i wiele z nich, gdy do skutku przyidą, obiecuią korzyści dla poddanych państwa tureckiego bez różnicy religii. — Kapitan basza powraca z swą flottą do Dardanellów, gdyż dla okropnie grassuiącey w Egipcie cholery, zmuszony został wstrzymać swą tam podróż. — Podług doniesień z Smirny, wybuchnęła tam także cholera. Grassuie ona bardzo w Adryanopolu; tu iednak iest dobry stan zdrowia; cholery nie ma iuż śladu, a w przypadki choroby powietrzna bardzo są rzedkie.

Dnia 14 i 15 *Listopada* 1831 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	28	—	26	—	25	—	22	15
— Żyta	21	15	21	—	20	—	18	—
— Jęczmienia	18	15	16	—	15	—	14	—
— Grochu	20	—	19	—	18	—	17	—
— Owsa	10	—	9	24	9	18	9	12
— Jagieł	27	—	26	—	24	—	23	—
— Rzepaku	24	—	18	—	16	15	16	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 477 ciągnieniu dnia 16 Listopada 1831 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

— 46. 69. 22. 18. 7. —

Przyszłe 478 Ciągnienie przypada dnia 23 Listopada 1831 r.

DONIESIENIA.

Wskutek polecenia Wys. Tryb. I. Inst: W. M. Krakowa i Jego Okręgu d. 10 Listopada r. b. 1831 do Nru 4026 wydanego, podpisany Notaryusz publiczny podaie do publiczney wiadomości, iż w d. 21 Listopada r. b. 1831 o godz. 9tey ranney we wsi Jaworzno w Okręgu W. M. Krakowa w Gminie Okręgowey tegoż nazwiska położoney w domu Plebańskim pod L. 164 rozpocznie się i przez następne dni kontynuowaną będzie sprzedarz przez publiczną licytacyą ruchomości poniegdy X. Janie Chorążym pozostałych, iako to: sukien, bielizny, stolarszczyzny, szkła, fajansów, poscieli, książek, miedzi, blachy, skór, żelaziwa różnego, bryczek, wozów, zegarów, koni, krów, swini, i różnych ruchomości, ato za gotową courant zapłatę. Chęć zatem licytowania maiących zaprasza się.

W Krakowie d. 12 Listopada 1831 r. And. *Jaroszewski* Not. Pub.

Dobra Trzemesna z przyległościami Poręba i Łęki w Galicyi w Cyrkule Bocheńskim położone o milę od miasta Myślenic, o pół mili od Chaussée odległe, są do sprzedania z wolney ręki. Bliższych w tey mierze wiadomości zasiągnąć można u W. Adwokata Bogońskiego w Krakowie przy ulicy Szewskiey pod L. 332 mieszkaiącego.